

Arkivsaknr:	2018/692
Arkivkode:	
Saksbehandler:	Marianne Stranden

Saksgang

Eldrerådet
Råd for likestilling av funksjonshemmede
Levekårsutvalget
Plan og eiendomsutvalget
Arbeidsmiljøutvalget
Administrasjonsutvalget
Formannskapet
Kommunestyret

Møtedato

21.11.2018
09.11.2018
14.11.2018
13.11.2018
15.11.2018
29.11.2018
29.11.2018
19.12.2018

Budsjett 2019, handlingsdel og økonomiplan 2019-2022

Rådmannens forslag til vedtak:

1. Gildeskål kommunes budsjett for 2019, handlingsdel og økonomiplan for 2019 – 2022 vedtas med de økonomiske rammer pr hovedansvar slik det fremkommer i tabellen nedenfor.

Netto utgift pr hovedansvarsområde	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Politisk virksomhet				
Sum inntekter	-1 431 000	-1 431 000	-1 431 000	-1 431 000
Sum utgift	4 667 804	4 667 804	4 667 804	4 667 804
Netto utgift	3 236 804	3 236 804	3 236 804	3 236 804
Familie og oppvekst				
Sum inntekter	-9 829 184	-9 829 184	-9 829 184	-9 829 184
Sum utgift	68 584 271	67 834 271	67 834 271	67 834 271
Netto utgift	58 755 087	58 005 087	58 005 087	58 005 087
NAV				
Sum inntekter	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000
Sum utgift	4 549 324	4 549 324	4 549 324	4 549 324

Netto utgift pr hovedansvarsområde	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Netto utgift	4 399 324	4 399 324	4 399 324	4 399 324
Helse og omsorg				
Sum inntekter	-10 394 208	-10 394 208	-10 394 208	-10 394 208
Sum utgift	88 262 705	84 819 105	84 819 105	84 819 105
Netto utgift	77 868 497	74 424 897	74 424 897	74 424 897
Teknisk				
Sum inntekter	-12 092 422	-12 092 422	-12 092 422	-12 092 422
Sum utgift	23 529 516	23 529 516	23 529 516	23 529 516
Netto utgift	11 437 094	11 437 094	11 437 094	11 437 094
Kultur				
Sum inntekter	-330 624	-330 624	-330 624	-330 624
Sum utgift	4 646 154	4 646 154	4 646 154	4 646 154
Netto utgift	4 315 530	4 315 530	4 315 530	4 315 530
Drift og vedlikehold				
Sum inntekter	-12 239 119	-12 239 119	-12 239 119	-12 239 119
Sum utgift	9 451 696	9 451 696	9 451 696	9 451 696
Netto utgift	-3 687 423	-3 687 423	-3 687 423	-3 687 423
Fellestjenester				
Sum inntekter	-3 776 250	-3 776 250	-3 776 250	-3 776 250
Sum utgift	21 782 554	21 782 554	21 782 554	21 782 554
Netto utgift	18 006 304	18 006 304	18 006 304	18 006 304
Finansielle transaksjoner				
Sum inntekter	-15 970 000	-11 486 400	-11 209 400	-11 003 400
Sum utgift	20 997 525	20 777 525	20 597 525	20 397 525
Netto utgift	5 027 525	9 291 125	9 388 125	9 394 125
Kommunal finansiering				
Sum inntekter	-197 358 742	-197 428 742	-197 525 742	-197 531 742
Sum utgift	18 000 000	18 000 000	18 000 000	18 000 000
Netto utgift	-179 358 742	-179 428 742	-179 525 742	-179 531 742

2. Investeringsbudsjett for budsjett 2019 og økonomiplanperioden 2019 – 2022 vedtas med de prosjektene og finansiering slik det framkommer i tabellen nedenfor. Rådmannen gis fullmakt til å foreta låneopptak til investeringene og til å godkjenne lånevilkårene.

Nummer	P.nr	Prosjektnavn	2019	2020	2021	2022
1	3008	Digitalt mobilt pleiesystem	1,5	0,8	0,5	0,5
2	6036	Opprusting veilys	1	1	1	1
3	6021	Forprosjekt Tøa vannverk	0,5			
4	4027	Dypvannskai Sørarnøy (forprosjekt)		0,25		
5	2021	Sørarnøy skole ventilasjon og brannsikring		1,75		
6	4800	Omsorgsboliger	24,5			

7	X	Boligsatsing Boliger	6		20	20
8	4001	Boligsatsing Tomter	8	5	5	
9	NY	Spylevogn VA	0,7			
10	NY	Steamer VA	0,4			
11	NY	Brøytetikkemaskin	0,5			
12	NY	Aggregat Stjernåga	0,3			
13	NY	UV anlegg Stjernåga	0,3			
14	NY	Utvidelse vannreservoar Kjøpstad	0,5			
15	NY	Tetting demning Lauvvatnet	0,15			
16	NY	Ombygging Inndyr skole	1			
17	NY	Renovering tekniske anlegg GIBOS	3			
18	NY	Skilting	0,1	0,1	0,1	0,1
19	NY	Forprosjekt flytting til Strømstadbygget. Møterom og kontorer til 40 personer	0,5			
20	NY	Ny aksjekapital i Gildeskål Invest AS	5	5	5	5
21	NY	Prosjektmidler SNU/aksjekapital	5	5	5	5
22	NY	Industriarealer - erverv og opparbeidelse av nye	10			
23	NY	Brannsikring Gildeskål gamle kirke	0,1			
24	NY/4070	Nye el-biler		1		
25	4900	Stedsutvikling	1			
Sum			70,05	19,9	36,6	31,6
Nummer	Finansieringsform					
6, 9, 10, 12-17	Lån		20,15		20	20
3,5,7	Ubrukte lånemidler		6,5	1,75		
20, 21, 22	Disposisjonsfond/havbruksfond		20	10	10	10
1,2,4, 8, 11, 18, 19, 23, 24, 25	Ubundet kapitalfond		7,7	3,15	1,6	1,6
6	Investeringstilskudd		10,7			
8	Salg av tomter		5	5	5	
	Sum		70,05	19,9	36,6	31,6

3. De tiltak og mål for HA-områdene 1-9 som fremgår av handlingsdelen og økonomiplanen vedtas som tiltak og mål for Gildeskål kommune i økonomiplanperioden 2019-2022.

4. I medhold av eiendomsskatteloven §§ 2 og 3a, videreføres i 2019 utskrivning av eiendomsskatt for hele kommunen. Alminnelig skattesats i Gildeskål kommune er 7 promille. I medhold av eiendomsskatteloven § 12 a) differensieres satsene. Ved utskrivning av eiendomsskatt for næringseiendommer benyttes 7 promille. For øvrige takstpliktige eiendommer benyttes 4,6 promille. Ved taksering og utskrivning av eiendomsskatt benyttes kommunens skattevedtekter (eskl. § 10) vedtatt i kommunestyret den 18. desember 2008.

Eiendomsskattegrunnlaget kontorjusteres i 2019 med 10 %, jfr. eskl § 8 A-4. Ordinær eiendomsskattetaksering av nye eiendommer og retaksering av eiendommer med vesentlig verdiendring (økning/reduksjon) i løpet av perioden, skjer dog på vanlig måte med hjemmel i eiendomsskatteloven § 8A-3 (5). Unntatt er eiendomsskattegrunnlaget for kraftproduksjonsanlegg som fastsettes av ligningsmyndighetene etter bestemmelser i eiendomsskattelovens § 8 B-1.

I forbindelse med nye regler for skattlegging av tidligere verk og bruk, skrives det ut skatt på det særskilte skattegrunnlaget redusert med en syvendedel i 2019, jfr. eiendomsskattelovens overgangsregel til §§ 3 og 4.

5. I medhold av eiendomsskatteloven § 7 bokstavene a), b), og c) fritas følgende eiendommer for eiendomsskatt:
- a) Stiftelser eller institusjoner (lag og foreninger) som tar sikte på å gagne en kommune.
 - b) Bygninger som har historisk verdi.
 - c) Boliger som er bygd/ ferdigstilt fra og med 2010. Fritaket gjelder for alle boliger bygd etter 2011 og i 5 år for hver enkelt bolig. Blir boligen omgjort til fritidsbolig/ hytte i perioden fratelles fritaket. Fritaket er ment å stimulere til nye etableringer og bygging av flere boliger i kommunen og gjelder derved ikke oppbygging eller oppussing av eksisterende boliger.

Kommunestyret i Gildeskål gir ikke fritak for eiendomsskatt etter eiendomsskattelovens § 7 d) *"Bygning og grunn i visse luter av kommunen"*.

6. Bunnfradrag jfr. eiendomsskattelovens § 11, 2. ledd settes til kr 50.000,-
7. Eiendomsskatten skal faktureres over 4 terminer; mars, juni, september og november.
8. Ved utskrivning av forskuddsskatt og forskuddstrekk for 2019, og ved endelig utregning for samme år, benyttes høyeste lovlige satser.
9. Betalingsregulativet vedtas slik det fremkommer i vedlagte dokument. Det beregnes 100 % selvkostdekning på gebyr for vann, avløp, feiing, regulering, byggsak og oppmåling. Gebyr for vann, avløp og feiing faktureres over 4 terminer sammen med eiendomsskatten. Gebyr for regulering, byggsak og oppmåling faktureres etter bestilling.

Vedlegg

- 1 Rådmannens forslag - Budsjett 2019, økonomiplan 2019-2022
- 2 Søknad om driftstilskudd Gildeskål kirkelige fellesråd 2019
- 3 Søknad om investeringsmidler 2019 Gildeskål kirkelige fellesråd
- 4 Vedlegg til søknad om investeringsmidler 2019 Gildeskål kirkelige fellesråd - Forprosjekt Brannsikring Gildeskål Kirkested
- 5 Søknad om driftsstøtte 2019 Kigok
- 6 Søknad om driftsmidler 2019 fra Gildeskål vekst AS
- 7 Strategisk næringsplan - Handlingsplan Havbruk
- 8 Strategisk næringsplan - Handlingsplan reiseliv
- 9 Netto utgift pr ansvar

- 10 Momentum budsjettnotat - kommunale gebyrer VA og RBO
- 11 Betalingsregulativ 2019 Familie, oppvekst og kultur
- 12 Betalingsregulativ 2019 Omsetning av alkoholholdig drikk
- 13 Betalingsregulativ 2019 Teknisk
- 14 Betalingsregulativ 2019 Helse og omsorg
- 15 Ungdomsrådets uttalelse til budsjett
- 16 Tilleggs kommentarer fra styret i Gildeskål Vekst AS
- 17 Formannskapetets innstilling - Netto utgift pr ansvar

Bakgrunn for saken:

Det vises til eget budsjettokument vedlagt denne sak. Som vedlegg følger også annen nødvendig dokumentasjon til den videre behandlingen i utvalgene.

Sentrale planer og styringsdokument ligger på kommunens hjemmeside:

<http://www.gildeskal.kommune.no/sentrale-planer-og-styringsdokumenter.263918.no.html>

Rådmannens forslag til budsjett for 2019, handlingsdel og økonomiplan for perioden 2019-2022 oversendes til kommunens råd, utvalg og nemnder for videre behandling.

Vurdering:

Rådmannen har utarbeidet et budsjett for 2019 og en økonomiplan for 2019-2022 som viser at kommunen har økonomi til å levere tjenester til innbyggerne på omtrent samme nivå som tidligere. Dette skjer samtidig som kommunen betjener en relativt høy lånegjeld.

Fylkesmennenes krav til økonomisk balanse i kommunebudsjettene og alle årene i økonomiplanperioden er at netto driftsresultat bør være på minst 1,75 % av driftsinntektene. Det betyr at ikke alle inntektene skal brukes til drift, men noe skal gå til sparing for å kunne takle uforutsette hendelser og egenkapitalfinansiere deler av investeringer. Dette er det fylkesmennene betegner som en sunn kommuneøkonomi. I rådmannens forslag er netto driftsresultat 0 i 2019. Det skyldes at engangsutgifter eks. utgiftene til resurskrevende bruker er finansiert med disposisjonsfond. Øvrige år i økonomiplanperioden er netto driftsresultat over anbefalt nivå.

Kommunestyret har ved budsjettbehandlingene tidligere stilt krav til effektivisering og innsparing. Administrasjonen har i arbeidet med dette budsjettet og økonomiplanen også sett etter og foreslått effektivisering og innsparinger. Kommunens budsjett før den politiske behandlingen er et budsjett som innebærer en videreføring av tjenester på samme nivå som året før. Dette til tross for at statens overføringer gjennom inntektssystemet ikke er økt nevneverdig. Det foregår en dreining i inntektssystemet der folkerike og mer urbane kommuner ser ut til å få mer penger og taperne er kommuner som Gildeskål. I dette bildet er det viktig å legge vekt på at Gildeskål kommune fortsatt klarer å levere et stabilt tjenestenivå til innbyggerne.

Kommunestyret vedtok i mars 2016 kommuneplanen med samfunnsdel og arealplan. Det kommunale plansystemet forutsetter at det utarbeides en handlingsplan med tiltak der det

vedtas hvordan målene i samfunnsplanen skal realiseres. Gildeskål kommune har valgt å benytte muligheten som lovverket gir til å slå sammen handlingsdelen med økonomiplanen og årsbudsjettet i ett dokument. Kommunen får kun ett dokument der handlingsplanens tiltak både er budsjettet og målsatt. Foruten å være det formelle vedtaket om hva og hvordan kommunen skal realisere målene i samfunnsplanen de neste 4 årene, blir dokumentet et praktisk arbeidsverktøy både for politikken og administrasjonen i Gildeskål kommune. Dette ble første gang gjort ved budsjettforemlegget for 2017 og erfaringene våre gjør at vi fortsetter med denne praksisen.

Utfordringen med denne teknikken er at politiske beslutninger og føringer endres fra å bevilge et beløp til å fastsette et mål for hva man vil oppnå og så bevilge hvor mye penger som skal til for å nå det målet. Politikken vil ved avleggelsen av årsregnskapet kunne kontrollere om målet ble nådd og evaluere resultatet. Ved neste budsjett kan man så korrigere målet og/eller bevilgningen.

Fordelen med å gjøre det på denne måten er at den politikken kommunestyret velger kommer tydelig frem. Alle analyser og fakta er utarbeidet av administrasjonen. Administrasjonen har også gjennom beskrivelsene av virksomheter og tjenester anbefalt hvilke mål i samfunnsplanen kommunen bør jobbe for å nå.

For å få fullstendig oversikt i dette er det viktig at leseren også ser dette i sammenheng med kommunens øvrige planverk, årsmeldinger, årsberetninger og budsjettdokumenter. De er alle viktige bakgrunnsdokumenter i arbeidet med handlingsdelen av kommuneplanen og økonomiplanen.

Det budsjettet og økonomiplanen som nå foreligger er et resultat av de prioriteringer kommunestyret har gjort for økonomiplanperioden 2018-2021 og der vi nå legger frem det andre budsjettåret (2019) i tråd med de mål og tiltak kommunestyret har besluttet at vi skal ha i denne perioden.

Kommunestyret kan velge å gjøre endringer i rådmannens forslag. Det kan være for eksempel å legge til en bevilgning knyttet til en aktivitet eller å ta bort. Det er viktig å være kjent med de økonomiske konsekvensene av eventuelle endringer. Her er noen eksempler:

1. Økt driftsutgift – kan finansieres med økt driftsinntekt. Gir ingen endring i netto driftsresultat eller fondsbruk.
2. Økt driftsutgift – kan finansieres med redusert driftsutgift et annet sted i budsjettet. Gir ingen endring i netto driftsresultat eller fondsbruk.
3. Økt driftsutgift – kan finansieres med disposisjonsfond. Ethvert nytt tiltak som finansieres på denne måten vil føre til negativt netto driftsresultat og bufferfondet bygges saktere opp.
4. Redusert driftsinntekt – kan dekkes opp med økt driftsinntekt et annet sted i budsjettet. Gir ingen endring i netto driftsresultat eller fondsbruk.
5. Redusert driftsinntekt – kan dekkes opp ved redusert driftsutgift. Gir ingen endring i netto driftsresultat eller fondsbruk.
6. Redusert driftsinntekt - kan finansieres med disposisjonsfond. Ethvert nytt tiltak som finansieres på denne måten vil føre til negativt netto driftsresultat og bufferfondet bygges saktere opp.

For detaljert beskrivelse av hvilke endringer som er gjort i budsjett 2019 og økonomiplan 2019-2022 vises det til vedlagt dokument «*Rådmannens forslag - Handlingsdel av kommuneplan, budsjett og økonomiplan*».

Konklusjon:

Budsjettet og økonomiplanen er lagt frem i balanse.

Rådmannen anbefaler ikke å øke bruken av disposisjonsfond for å øke løpende driftsutgifter.